

İŞÇİ DAVASI

Grevler, işçilere patronların güçlerinin ne olduğunu, aynı zamanda, işçilerin güçlerinin ne durumda bulunduğunu öğretir. Yalnız kendi patronları için değil, yalnız en yakın arkadaşları için değil, bütün patronlar için, tüm kapitalistlerin sınıfı ve tüm işçilerin sınıfı için düşünmeyi öğretir.

DÜNYA'DA İŞÇİ EYLEMLERİ

BAŞYAZI

Günümüzde sosyal demokrasi işçi sınıfının değil sermayenin hizmetindedir

Kapitalist sistem içindeki ülkelerde işçi sınıfı eylemleri durmuyor. Eylemlere katılan işçilerin sayısı gün geçtikçe artıyor.

Amerika'dan Türkiye'ye kadar her yerde işçi sınıfı eylem içinde. Grevler, gösteriler birbirini izliyor.

Kapitalist ülkelerde sermaye sınıfı iktidarları ülkeyi yönetmekte güçlük çekiyor. Kapitalizmin başıbozuk yapısı bu ülkeleri bunalıma sürüklüyor. Çalışan halkın satın alma gücü her gün biraz daha düşüyor. Fiyatlar giderek yükseliyor.

Sermaye sınıfı iktidarları bunalımdan kurtulmanın çaresini «ücretleri dondurmaya» buluyor. Sermaye sınıfının söz-

İSPANYA'DA GREV

İspanya, General Franko'nun ölümünden sonra Batı Avrupa'nın en karışık ülkelerinden biri haline gelmiş bulunuyor. Hemen her gün binlerce işçi grev yapıyor. Öğrenci - polis çatışmaları günlük olaylar haline geliyor. Bask bölgesinde ise ayrılıkçı eylemler güçleniyor. Son dönemin en belirgin özelliğinin, toplumun her katının sokağa dökülmesi olduğu rahatlıkla söylenebilir. Bu dönem içinde başta işçiler olmak üzere, ev kadınları, doktorlar, gazeteciler, öğretmenler ve sanatçılar sürekli olarak durumlarını protesto ettiler ve sokaklarda gösteriler yaptılar.

İşçi sınıfı uzun yıllar düşük tutulmuş ücretlerini arttırmak için ve demokratik haklarını geliştirmek için mücadele ediyor. Sermayenin faşist iktidarına karşı İspanya'da komünist, sosyalist ve çeşitli işçi örgütlerinden oluşan yeraltı gruplarının çağrısı üzerine bütün ülkede işçi eylemleri gelişmekte ve güvenlik kuvvetleri ile göstericiler

arasında çatışmalar giderek sertleşmektedir. Son olarak grevdeki otobüs işçileri ile polis arasında çıkan çatışmada altısı polis olmak üzere 10 kişi yaralanmış, polisler tarafından atılan lastik mermiler nedeniyle bir işçinin gözü kör olmuştur. Büyüme hızı geçen yıl sıfır olan ve işsizliğin yıl boyunca artış gösterdiği İspanya'da işçiler ücret ve sendikal haklar için grev başlatıklarını ileri sürmektedirler.

Hükümetin vaadettiği reformları gerçekleştirmemesi ve işçi hareketlerine karşı sert hareketlerde bulunması üzerine Komünistlerin yönetimindeki işçi komiteleri, sosyalist Genel İş Sendikası ve İşçi Sendikaları Birliği, tüm işçileri, hükümetin sürdürdüğü politikayı protesto etmek amacıyla 12 Kasım'da GENEL GREVE çağırışlardır. Ayrıca geçen yıl kurşuna dizilen beş devrimcinin ölüm yıldönümünde Bask yöresinde Genel Grev ilân edilmiştir.

Fransa'da işçi ve ücretlilerin yaptıkları yürüyüşlerden biri.

İTALYA'DA GENEL GREV

Bütün gelişmiş kapitalist ülkelerde bunalıma düşen sermaye sınıfı iktidarları kendini kurtarmak için «kemerleri sıkma politikası» ileri sürmektedir. İtalya'da da hükümet tarafından kararla-

GREVE gitmişlerdir. Sendikaların, ekonominin canlanmasını ve istihdamın korunmasını sağlamak amacıyla başlattıkları greve 8 milyon işçi katılmıştır.

İtalya'nın üç büyük sendika

cüleri, «kemerleri sıkma» politikasını öneriyorlar. İşçi gelirlerini azaltmak istiyorlar. Kısacası, sermayenin günahlarını işçilere, emekçilere ödetmek istiyorlar.

İşte, uluslararası işçi sınıfı hareketi sermayenin bu saldırılarına karşı çıkıyor. Grevler ve gösteriler yaparak sermaye iktidarlarını protesto ediyorlar. İşçi sınıfının ekonomik ve demokratik hakları için sınıf mücadelesi bayrağı yükseliyor. «Bütün dünya işçileri birleşiniz» sözü, her an uygulanan maddi bir gerçek haline geliyor.

Ancak, uluslararası tekeli sermaye de boş durmuyor. Çıkarlarını ve iktidarlarını korumak için yeni yeni plânlar yapıyor. 40 yıl önce yaptıkları gibi, işçi sınıfını kan ve barutla bastıran faşist yönetimlerin sökmeyeceğini biliyorlar. Zorla bastıramadıkları işçi sınıfı hareketini yozlaştırmak ve bölmek için politik manevralar yapıyorlar.

Yerine göre, «Özyönetim», «işçinin yönetime katılması», «kâra ortak olma», «halk sektörü», «endüstriyel demokrasi», «sosyal demokrasi» gibi süslü yutturmacaları ortaya atıyorlar. Sermaye sınıfı bu şekilde küçük tavizlerle işçi sınıfını oyaltma politikasını «sosyal demokrat» ve «sosyalist» partiler vasıtasıyla uyguluyor.

Gerçekten de günümüzde «sosyal demokrat» ve «sosyalist» adlarını taşıyan partiler artık işçi ve emekçi sınıfların değil sermaye sınıfının partileri olarak çalışıyorlar. İngiltere'de İşçi Partisi, Batı Almanya'da Sosyal Demokrat Parti, İsveç'te Sosyal Demokrat Parti, Portekiz'de Sosyalist Parti... tamamen uluslararası tekeli sermayenin güdümündedir. Bu partiler sinsi ve iki yüzlü tavırlarıyla tutucu - gelenekçi partilerden daha da tehlikeli hale gelmiştir.

Dünyadaki bu gerçekleri görmek istemiyenler veya Türkiye'yi daha başkaymış gibi göstermek isteyenler yanılğı ve sapma içindedir. Sosyalistlerin görevi sermaye partileri arasında tercih yapmak değil, sosyalizmin bağımsızlığını korumak ve yüceltmektir.

İŞÇİ DAVASI

İspanya'da sokak gösterilerinden bir görünüş.

FRANSA'DA GENEL GREV

Gelişmiş kapitalist ülkelerde ekonomik bunalım sürüyor. Fiyat artışları devam ediyor, paralarının değeri düşüyor. Amerikan parası dolar'ın, İngiliz parası Sterlin'in değer kaybetmesinden sonra, Fransız parası Frank değer kaybetmeye başladı. Devlet Başkanı G. d'Estaing, istifa eden başbakanın yerine Raymond Barre adında ekonomi uzmanını başbakanlığa atadı. Yeni başbakan Fransa'nın ekonomik durumunu, daha doğrusu Fransız sermaye sınıfının durumunu düzeltmek için «Enflasyonla Mücadele Programı» hazırladı. Ancak işçi ücretlerini dondurmaya öngören bu planın tüm yüklerinin kendi omuzlarına bindiğini gören Fransız işçi sınıfı 7 Ekim tarihinde 24 saatlik genel greve gitti.

Genel Grev sırasında Fransa'da ekonomik hayat tam anlamıyla felce uğramıştır. Bir çok iş yerlerinde üretim durmuş, posta işleri aksamış, çöpler toplanmamış, okullar kapanmış, uçak, tren ve otobüs seferlerinin üçte ikisi durmuştur.

İlgililer genel greve 6 milyon işçinin katıldığını, Paris'te yarım milyon işçinin kırmızı bayraklarla 7 saatlik bir yürüyüş yaptığını bildirmişlerdir.

Sendikaların açıklamasına göre Fransa'da geçen 12 ay içinde fiyatlar yüzde 13 artmıştır. 1972 - 1976 yılları arasında fiyatlar yüzde 178 yükselmiş, gıda maddeleri fiyatları yüzde 185, ilaçların fiyatları yüzde 164, kiralar yüzde 170 artmıştır.

tırılan «kemerleri sıkma» politikasında değişiklikler sağlamak amacıyla sendikalar GENEL

konfederasyonu ve Komünist Partisi grevleri desteklediklerini açıklamışlardır.

AMERİKAN - FORD FABRİKALARINDA GREV

Birleşik Amerika'da, Birleşik Otomobil İşçileri Sendikası (UAW) ile Ford otomobil fabrikası arasında toplu iş sözleşmesinde bir uyuşma sağlanamayınca, Ford fabrikasının 22 eyaletteki fabrikalarında 170 bin işçi iş bırakarak

greve başlamıştır. Görüşmelerde başlıca anlaşmazlık konuları olarak ücret artışı ve istihdam düzeyini korumak için haftalık çalışma süresinin kısaltılması konuları gösterilmektedir.

KANADA'DA GENEL DİRENİŞ

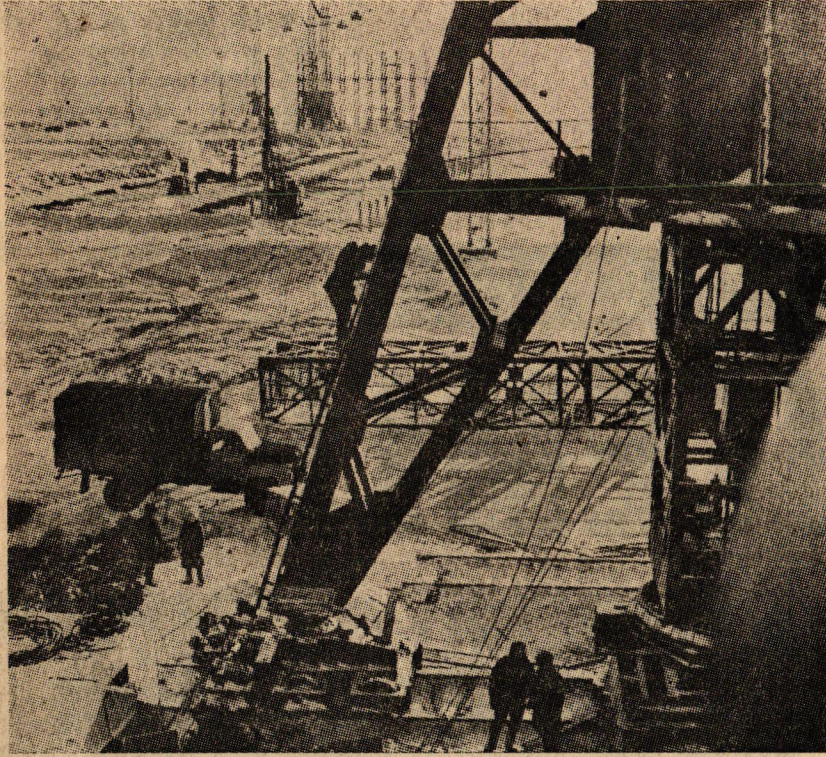
Geçen ay içinde Kanada işçi sınıfı tarihinin ilk ve en büyük işçi direnişini gerçekleştirmiştir.

Kanada işçi sınıfı 2 yıldır yürürlükte bulunan «ücret ve fiyatları» denetime alan yasaya karşı «Genel Yas» ilan etmiş ve 24 saatlik genel greve gitmiştir. Yurt çapında uygulanan grev nedeniyle kent ve kasabalarda günlük hayat büyük ölçüde durmuştur.

Genel Yas'ı uygulayan işçi örgütlerine göre, ülkeyi boydan boya sarsan işi bırakma eylemi, kötü işleyen bir yasaya karşı, toplumun her kesiminde bilinç yaratma amacını güdüyordu. İşçiler mevcut yasanın ücret ve maaşlarda ancak yüzde 8 oranında zam tanıdığını oysa fiyatların erişilmez bir hızla yükseldiğini ileri sürmüşlerdir.

İtalyan işçileri bir protesto toplantısında.

SOSYALİST ÜLKELER ARASI DAYANIŞMA

Sovyetler Birliği, Üst-Linsky'de kereste ve ağaç sanayi komplekslerinde çalışmalar ilerliyor. Batı Sibirya'da binlerce dönümlük arazide kurulan bu kompleks (yukarıdaki resim), Bulgaristan, Doğu Almanya, Macaristan, Romanya, Mo-

ğolistan ve Sovyetler Birliği'nin işbirliği ile oluşmuştur.

25. Kongrede bu tür komplekslerin Sibirya, Kazakistan ve Orta Asya'da geliştirilmesi kararına varılmıştır.

SOVYETLER BİRLİĞİ VE GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER

Birleşmiş Milletler Ekonomik İlişkiler ve Gelişme Konferansında Sovyetler Birliği dış ticaret sorumlusu N. Patolichev, Sovyetlerin

limsel ve teknik alanlardaki işbirliği son yıllarda iki kat artmıştır.

Gelişmekte olan ülkelere mensup yarım milyon teknisyen

TEORİ ÜZERİNE

Sosyalist hareket ve işçi sınıfı hareketi

Türkiye'de ekonomik ve sosyal hayat belli bir düzeye gelmiştir. Dünya'da ve Türkiye'de değişen, anlaşılması gereken bir çok olay ve durum vardır. Oysa entelektüel çalışma bu ekonomik ve sosyal hayatın gerisinde kalmıştır. Değil yol gösterici ve dünyayı değiştiren bir teori, olup biteni anlama bile çok noksan ve geridir. Türkiye entelijansiası (aydınları) dünyayı ve ülkeyi anlamakta, olayları tahlil etmekte (çözümlemekte) ve geleceğe dönük yorum yapmakta çok büyük acizlik içinde kalmıştır.

Bir başka deyimle sosyalist hareket, işçi sınıfı hareketinin gerisinde kalmıştır. Sosyalist hareket (teorik çalışma) işçi sınıfı hareketine yol göstermekten geçtik, bu hareketi anlama ve açıklama noktasında dahi yeterli olmaktan uzaktır. Bir 15 - 16 Haziran olayının hâlâ bilimsel bir yorumunun yapılamaması bunun en açık örneğidir.

Demek ki sosyalist aydınlar, aydınca görevlerini yerine getirememişlerdir. Onlar genellikle -ve bugüne kadar- sadece yabancı kaynakları çevirmek, bilinen konuları tekrar etmekle yetinmişlerdir. Sosyalist aydın olma görevi salt çevirmenlik düzeyine indirgenmiştir. Belki ilk dönem bu gereklividir. Fa-

bile kendine paralel üretim ilişkileri ve üst yapı kurumları yaratmazken, dışardan ve sahte bir gelişme haydi haydi sosyal temelden kopuk olmuştur. İnsanların sosyal bilinç ve davranışları da üretim güçlerinin çok gerisinde kalmıştır.

Bu konuyu bir örnekle daha da açabiliriz. Türkiye kendi iç dinamikleriyle sıhhatli ve dengeli bir sanayileşme ve makineleşme süreci yaşasaydı, buna uygun olarak ve kısmen buna paralel olarak sosyal, siyasi ve fikri hayat oluşurdu. Örneğin kendi sanayileşmemizin bir sonucu olarak otomobil sanayisi kurulsaydı, aynı süreç içinde ona uygun yollar yapılır, yine bu süreç içinde makineleşme ve işçileşme insan bilincini değiştirir, insanla makine arasında ve onun getirdiği kurallar arasında bir uyum sağlanırdı. Oysa bugün hiç de öyle olmadığını görüyoruz. Suni (yapay) olarak yaratılan bir araba sanayisi büyük bir tıkanıklık ve keşmekeş yaratmıştır. Düne kadar tarlaya giden bir köylü, tarlasını satıp araba almış, daha pulluk kullanmadan taksisi ve kamyon kullanmaya başlamıştır. Sahte ilkökul diplomaları, rüşvetli ehliyet sınavları ile herkes araba kullanma yetkisi kazanmıştır. Ondan sonra da her gün bir sürü insan trafik kazalarında ölmeye başlamıştır. Çünkü bu makineleri kullananların kafası makine çağının kafası değil, öküz arabasının

işçi sınıfı hareketinin geriliğinden dem vurabilmişlerdir. Ancak bugün durum değişmiştir. İşçi sınıfı nice-lik olarak büyümüş, nitelik olarak gelişmiştir. İşçi sınıfı her gün burjuva sınıfına karşı ekonomik ve demokratik mücadele vermektedir. Bu mücadele henüz yeterli siyasi boyutlara ulaşmıyorsa kendisine siyasi bilinç verilmeyişindedir. Herkesin bildiği gerçek şudur ki, işçi sınıfının kendiliğinden ulaşacağı bilinç «ekonomik» bilinçtir. Türkiye işçi sınıfı bu bilince ulaşmıştır. Yine herkesin bildiği gerçek şudur ki, işçi sınıfına siyasi bilinç dışardan verilir. İşte işin bu tarafı askıdadır. Bu bilinci verecek, kendisi yeterli bilgi ve bilinç sahibi aydın kadro nerde?

Şu halde diyebiliriz ki: Türkiye sosyalist hareketinin güncel, acil ve ertelenemez görevi «teori» meselesidir. Daha Marks'ın Kapital'inin tamamının bile türkçeye çevrilemediği bir yerde marksizmden söz etmek, aslında bir eylem klavuzu olan marksizmi «inandım, oldum» kabilinden bir din ve tarikat durumuna indirgemektir. Elbette bunun bilimsel sosyalizmle, diyalektik ve tarihi materyalizmle uzaktan - yakından hiç bir ilgisi yoktur.

Sosyalist tartışma

Aslında sosyalistleri birbirleriyle

bu alanda her türlü zorluğu kaldırmağa çalıştığını söyledi.

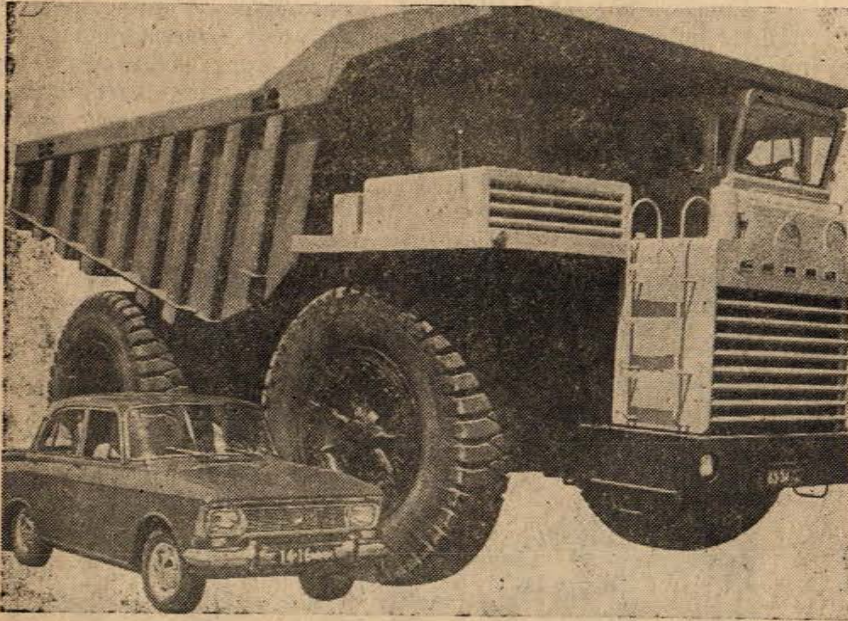
Sovyetler'in uluslararası ilişkilerde sömürge ve eşitsizliklere karşı olduğunu belirtti. Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinin emperyalist sömürüye karşı kendi kaynaklarına sahip çıkma hareketini desteklediklerini söyledi.

Gelişmekte olan ülkeler, yabancı sermaye ile ilişkilerinde zararlı çıkarlar. Sosyalist ülkelerin planlı ekonomileri ile işbirliği yapmaları onların yararına değildir. Gelişmekte olan ülkelerin Sovyetler Birliği ile uzun vadeli yatırımlarda bi-

Sovyetler Birliği'nin nezaretinde yetiştirilmiştir. Sovyetler'in ithalatı da büyümektedir. Bundan yararlanabilecek olan ülkeler daha hızlı gelişebilirler.

Patolichev, konferansa bu konularla ilgili bir program sunmuştur. Karşılıklı ilişkilerin geliştirilmesini amaçlayan bu programda, gelişmekte olan ülkelerin kendi hükümlerini hakları garanti edilmektedir.

Ayrıca bu programda, o ülkelerin ihracatlarının gelişmesi ve teknik olanaklarının gelecek beş yılda yüzde elli artırılması öngörülmüştür.

SOVYETLER'DE 75 TONLUK KAMYONLAR ÜRETİLİYOR

Sovyetler Birliği - Minsk şehrinde yapımı tamamlanan 75 tonluk kamyonlar hizmete sunulmuştur. Uzunluğu 10 metre, yüksekliği ise 5 metre olan bu kamyonlar 1100 beygir güçlü motorlarla donatılmıştır. Bu dev kamyonlar dolu iken 80 kilometre hız yapabilmektedir. Böylece maden ve sana-

yi ürünleri taşımacılığında bir devrim oluşmaktadır. Bu ilk adımdır. Bunu takip ederek 125 tonluk trayerler batı Sibiryada kullanılmaya başlanmıştır. Son olarak üçyüz tonluk taşıyıcılar yapılmıştır.

Yapımı tamamlanan 75 tonluk kamyon.

kat artık bu çeviri dönemi bitmeli, ciddi öğrenme, araştırma ve hiç de-ğilse olan biteni açıklama dönemi başlamalıdır.

Sosyal gelişme ekonomik gelişmenin gerisinde kalmıştır

Türkiye'de gericilerin bir iddiası vardır. Onlara göre «Türkiye'deki sosyal ilerleme, ekonomik gelişmenin önüne geçmiştir. Öğrenci olaylarının, işçi olaylarının nedeni budur». Bu iddia tamamen yanlıştır. Sosyal gelişmeyi baskı altında tutmak için gerekçe olarak uydurulmuş bir yalandır. Nihat Erim'in «Anayasa lükstür» demesi de buradan gelmektedir.

Oysa - bütün kapitalist ülkelerde olduğu gibi - Türkiye'de de sosyal gelişme, ekonomik gelişmenin gerisinde kalmıştır. Tarihi materyalizm açısından mesele daima böyledir. Bilindiği gibi önce üretim güçleri ve ekonomik yapı gelişir. Sonra üretim ilişkileri ve buna bağlı olarak üst yapı kurumları değişir ve gelişir. Çok keskin devrim anları dışında, toplumların tarihi gelişimi hep böyle olur.

Kaldı ki Türkiye'de daha beter bir durum vardır. Türkiye'nin ekonomik gelişmesi kendi iç dinamikleriyle oluşmamıştır. Türkiye'nin sanayileşmesi esas olarak montaj sanayisi biçiminde başlamıştır ve temel sanayi kollarında bu durum sürmektedir. Böyle dışardan getirilen zorlama ve sıhatsız bir sanayileşme ve makineleşme üretim güçleriyle, üretim ilişkileri arasında daha derin çelişkiler yaratmıştır. Bir ülkenin kendi iç dinamikleriyle gelişen üretim güçleri

kafasıdır. O kafayla bu kadar makine kullanılır. Bir takım burjuva sözcüleri «trafik anarşistleri» yaygarasıyla bu işi çözümliyebileceklerini sanıyorlar. Oysa sorunun çözümü çok derin bir sosyal gelişim meselesidir.

Elbette bu gerilik sadece araba kullananlara mahsus değildir. Aynı şekilde teknik eleman sorunu, yönetici sorunu, siyasetçi noksanlığı söz konusudur. Bütün bunlar gelişen ekonominin gerisinde kalmışlardır. Bugün bütün burjuva partilerinin ülkeyi yönetemez duruma gelmesinin nedeni budur. Üstelik getirdikleri baskı kanunları ile sosyal gelişmeyi ayrıca baskı altında tutarak kendi kadrolarını da noksan bırakmışlardır ve bırakmaktadırlar.

Hâlâ bir kısım burjuva politikacısı bu çağ dışı tutumda ısrar etmektedirler. Bir yanda fabrikalar bir yanda imam - hatip okulları. Patronlar teknik eleman, dil bilen eleman diye çığlık atıyor, onların siyasetçileri imam - hatip okullarını, kuran kurslarını daha da arttırmaktan söz ediyorlar. Bu şuna benzemektedir: burjuva siyasetçileri halkı uyutmak için okadar yüksek dozda uyku ilacı kullanıyorlar ki sonunda kendi kadrolarını da uyutuyorlar.

Sosyalist hareketin durumu

Ancak sosyalist hareketin durumu da - elbet bütüne bağlı olarak - farklı değildir. Bugüne kadar çeviri yaparak, klasik metinleri ezbera tekrarlıyarak ya da bilemedin mekanik bir şekilde enternasyonal sloganları tekrarlıyarak sosyalistler durumu idare etmişlerdir. Hatta

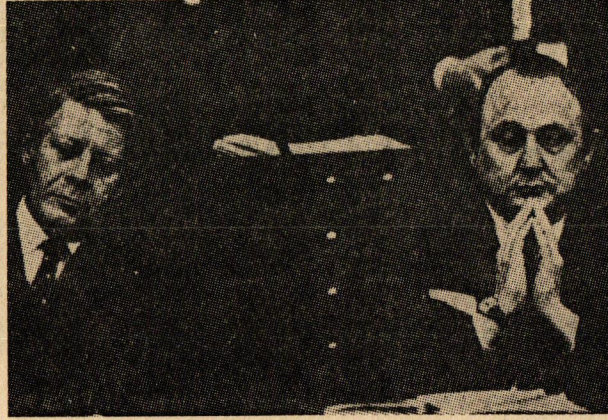
le tartışmaktan hatta konuşmaktan alıkoyan durum budur. Bu sektörün cahilliğin sektörüdür. Söyliyecek sözü olan insan elbette konuşmaktan kaçınmaz ve sektör davranmaz. Böylesine birbirine karşı suskunluk ve düşmanca tavır almak sadece ve her zaman cahilliğin bir ifadesi olmuştur. Kazara konuştukları zaman sosyalistlerin birbirlerine getirdikleri eleştirinin seviyesini de görüyoruz. Küfürleşmekten öteye geçmeyen bu kabil eleştiriler sosyalist entelektüel seviyenin bir göstergesidir. Sosyalistler birbirlerinin programlarına eleştiri getiremiyorlarsa ve satır aralarında küfürleşmek veya klasik metinleri tekrarlamakla yetiniyorlarsa bu durum sosyalist hareketin genel seviyesinin düşük olmasından ileri gelmektedir. Az gelişmiş bir ülkenin, az gelişmiş sosyalistlerinin siyasi bilinç seviyesi bu kadar demektir.

Ne yapmalı

Öyleyse yapılacak olan nedir? Bir kere daha «teorik» çalışmadır. Sosyalist partiler, gruplar ve yayınlar önemle bu mesele üzerine eğilmelidirler. Sosyalistler evvela ve mutlaka klasik Marksist - Leninist teoriyi derinlemesine öğrenmelidirler. Sonra bu alfabe ile çağdaş dünyayı ve Türkiye'yi, onun sorunlarını anlamak için yaratıcı çalışmalar yapmalıdırlar. Sosyalizmin sorunlarını, Türkiye işçi sınıfı hareketinin sorunlarını tartışmaktan kaçınmamalıdırlar. Uluslararası dergilerin hiç birinde hiç bir Türkiye'li marksistin iki satırlık bir yazısının çıkmayışı aslında utanılacak durumdur. Bundan daha da utanılacak durum ise bunun farkında dahi olmamaktır. Hiç şüphesiz en büyük cehalet, cahil olduğunu bilmemektir.

SOSYAL DEMOKRASİ

ALMANYA'DA SOSYAL DEMOKRAT İKTİDAR DEĞİŞMEDİ

Sosyal Demokrat Parti lideri ve Başbakan Schmidt, Hür Demokrat Parti lideri H. Genscher ile.

Federal Almanya'da 3 Ekim Pazar günü genel seçimler yapıldı. İşçi sınıfı partisinin (Alman Komünist Partisi) yoğun baskılar altında bulunduğu F. Almanya'da seçimler dört burjuva partisi arasında bir yarış oldu. 7 yıldır iktidarda olan Sosyal Demokrat Parti (SPD) ile Hür Demokrat Parti (FPD), seçimden sonra da koalisyonu sürdüreceklerini açıklamışlardı. Buna karşılık Hristiyan Demokrat Parti (CDU) ile Hristiyan Sosyal Birlik Partisi (CSU) de seçimlere ortak bir şekilde katıldılar. Seçim sonucu iktidar değişmedi. Sosyal Demokrat - Hür Demokrat Parti koalisyonu 8 milletvekili fazlalıkla yeniden kuruldu. Fakat iktidar partileri bir önceki döneme göre 12 milletvekili kayba uğradılar.

Seçime katılan bu burjuva partilerinin temelde birbirlerinden farklı bir programları yoktu. İktidar partileri de, muhalefetteki burjuva partileri de Almanya'nın geleceğini, NATO'ya, Ortak Pazar'a ve Amerika Birleşik Devletlerine bağlı görmekte. An-

cak sosyal demokrat sermayenin uluslararası bütünlüğünü ve ABD'nin öncülüğünü savunurken, «Muhafazakâr» partiler daha «ulusalcı» davranmakta. Aynı şekilde, işçi sınıfının ekonomik ve siyasi hareketine karşı baskı tedbirlerinde de iktidar ve muhalefet ortak fikirde. Nitekim sosyal demokrat iktidarın işçi sınıfına, sosyalist harekete karşı uyguladığı baskı, «Muhafazakâr»lardan pek farklı değil. Daha yakın zamanda, Almanya'da kanunen serbest olan Komünist Partisine üye olan işçiler işlerinden atıldı. Sosyalist düşüncüyü savunanlar insanların devlet dairelerinde çalışması engellendi. Üniversitelerde, okullarda görev yapan bazı demokrat aydınlar «solcu» diye görevlerinden alındı.

Kapitalist F. Almanya'da işçi sınıfının, sosyalistlerin ve demokrat aydınların üzerinde süren bu baskıların yanı sıra işsizlik ve hayat pahalılığına çözüm bulunamamıştır. Almanya'daki sermayedarlar, yabancı işçileri düşük ücretle çalıştırmaktadır. Ekonomik ve demokratik haklarını almak

için mücadele eden yabancı işçiler yurt dışına atılmaktadır.

Bu durum, Alman Sosyal Demokrat Partisinin «sosyalist» olduğuna inanan genç kadrolarının tepkisiyle karşılaşmasına yol açmaktadır. Nitekim «Jusoslar» adı verilen bu grup seçimlerde çoğunlukla oy kullanmamıştır. Sosyal demokrat partiye ümit bağlayan işçiler bu partiden uzaklaşmaya başlamıştır. Nitekim, 1960'lar da üyelerinin yüzde 50'den fazlası işçi olan Sosyal Demokrat Partideki işçi üyelerin sayısı 1972 de yüzde 18'e düşmüştür.

Bütün bunlar, sosyal demokratların önemli bir oy kaybetmelerine yol açmıştır. Bu partiden umidini kesen halk yığınları karşılarında güçlü bir işçi sınıfı partisi bulamamışlardır. Bilinçsiz yığınlar, ümitlerini yeniden burjuvazinin «Muhafazakâr» partilerine bağlamışlardır. Bu durum özellikle gençler arasında «sağ» akımın gelişmesine yol açmaktadır. F. Almanya'da da gençlerin çoğu muhafazakârlara oy vermiştir.

SOSYAL DEMOKRASİ

Sosyal Demokrasinin tarihi temeli eskiye dayanır. Kapitalizmin gelişme dönemlerinde işçi sınıfı, feodal mülkiyete karşı burjuvazinin yanında mücadele ediyordu. Ama aynı zamanda, emeğin sömürsünü azaltmak, ekonomik, demokratik, siyasi haklar için burjuvaziye karşı da mücadele ediyordu. Bu dönemde işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki mücadele daha çok barışçı ve uzlaşıcı bir temele dayanıyordu. Bu nedenle işçi sınıfı hareketi içindeki küçük burjuva demokratları da bulunuyordu. Ve işçi sınıfının siyasal örgütleri daha çok «Sosyal Demokrat Parti» adını alıyordu.

Ancak, emperyalist dönemde işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki mücadele daha kesin bir hal aldı. İşçi sınıfı, elde ettiği demokratik haklarını korumanı yanı sıra, esas olarak, diğer emekçilerin desteğiyle iktidarı almak durumundaydı. İşte bu noktada, sosyal demokrat partilerde ayrılıklar su yüzüne çıktı. Artık işçi sınıfının sosyalist iktidarını savunanlarla kapitalizm sadece aksayan yanlarını düzeltmek isteyen küçükburjuva demokratları aynı parti içinde kalmazdı. Özellikle birinci emperyalist paylaşım savaşında sosyal demokratların, işçi sınıfını kendi ülkelerini burjuvalarının peşine takma çabaları, işçi sınıfı hareketi ile sosyal demokratlar arasındaki bağı kesin olarak kopardı. Ve sosyal demokrasi, gittikçe daha da fazla burjuvaziye yanaşarak işçi sınıfının sosyalist siyasetine karşı düşman kesildi.

GÜNÜMÜZDE SOSYAL DEMOKRASİ

Günümüzde sosyal demokrasi lü bir işçi sınıfı sosyalist hareketi

SOSYAL DEMOKRASİNİN SINIF TEMELİ VE İLKELERİ

Emperyalist dönemde dünya, başka ulusları sömüren «büyük» emperyalist devletler arasında paylaşıldı. Bu ülkelerin burjuvaları, başka ulusları sömürmekle elde ettikleri ganimetlerin bir kısmını kendi ülkelerindeki işçi sınıfı hareketinin gelişmesini önlemekle kullandı. Bu ganimetlerden işçi sınıfının mücadelesini önlemek için bir kısım ekonomik ve sosyal tavizler verebiliyordu. Üstelik, teknolojinin gelişmesi sonucu işçi sınıfı içinde durumları nisbeten «iyi» yüksek ücretli işçiler tabakası ortaya çıkmıştı. Ayrıca, sendikacılığın profesyonel hale gelmesi, iyi bir «iş» olması, işçi sınıfı içinde burjuvazi ile uyum sağlayabilecek aristokrat tabakalar yaratmıştı.

Öte yandan, tekelleşmenin yoksullaştırdığı orta tabakalar, kendi küçük mülkiyet düşünceleriyle işçi sınıfı içine karıştılar. İşte bu iki durum, işçi ve emekçi tabakalar arasında işçi sınıfının sosyalist mücadelesi dışında, kapitalizmi «düzeltmeyi» amaçlayan bir tabaka oluşmasına yol açtı.

«Küçükburjuva demokratları» da denen bu tabaka, «Emeğe de sermayeye de özgürlük» sloganı ile burjuvazinin hizmetine girdi. «Devletçilik», «Kâra iştirâk», «Kooperatifçilik», «Halk sektörü - ya da üçüncü sektör -» gibi ilkelerle kapitalizmin aksayan yanlarını tamir ettiler. Ama bu akım aslında kapitalizmin gelişmesine ve işçi sınıfının baskı altına alınmasına çalışmaktan başka hizmet görmediğini uygulamalarıyla görmüştür.

İSVEÇ'TE SOSYAL DEMOKRATLAR İKTİDARDAN DÜŞTÜ

Resimde soldan sağa, Liberal Parti lideri Per Ahlmark, Merkez Parti lideri Thorbjörn Fälldin ve Muhafazakar Parti lideri Gosta Bohman görüşüyor.

İsveç'te 19 Eylül Pazar günü yapılan seçimlere 6 milyon seçmen katıldı. (Nüfus: 8 milyon) Seçimler sonucunda Sosyal Demokrat Parti 152, Komünist Parti 17, Merkez Partisi 86, Muhafazakâr Parti 55, Liberal Parti 39 milletvekilliği kazandılar. Bu seçimlerden sonra İsveç'te Sosyal Demokrat Partinin kurduğu ve Komünist Partinin de dışardan desteklediği hükümet düştü. «Muhafazakârlar» adı verilen, Merkez Parti, Muhafazakâr Parti ve Liberal Partinin meydana getirdiği koalisyon hükümeti kuruldu. İsveç'te sosyal demokratların iktidarı 1932 yılından beri ilk kez değişmiş oldu.

İsveç'te iktidar değişikliği, burjuva basınında, bu ülkede «sosyalist» iktidarın değiştirildiği şeklinde yansıtıldı. Aslında sosyal demokratların İsveç'teki 44 yıllık iktidarının sosyalizmle uzak yakın hiçbir ilgisi yoktur. İsveç'teki iktidar ve muhalefet partileri arasında (Komünist Parti dışında) önemli bir fark yoktur. Sosyal demokrat iktidarın uygulamalarına bakınca bunu açıkça görürüz.

İsveç'te üretim araçlarının (Fabrikalar, çiftlikler, vs.) yüzde 95'i özel şahısların elindedir. Ayrıca, sermayedar sınıf içinde de çok küçük bir

tekeli azınlık ülkenin ekonomisini denetlemektedir. O kadar ki, özel mülkiyetin üçte biri bir tek ailenin elindedir. Ekonominin denetimi üç büyük şirketin elindedir.

Kapitalist tekellerin bu derece güçlü olduğu İsveç'te halk, söylendiği gibi «refah» içinde değildir. Gelişmiş bir kapitalist ülke olmasına rağmen Üniversite mezunları işsiz gezmezdür. İşe yeni giren bir işçi 9 ay süren «deneme» devresine tabi tutulmaktadır. Çalışanların gelirlerinin yüzde 42,8'i vergi ve sosyal güvenlik kurumlarına kesilmektedir. Devletin sağladığı «yaygın sosyal hizmet» ancak böyle sağlanmaktadır. Hayat pahalılığı yüksek ücretleri bile alıp götürmektedir. İşçi sınıfının siyasetini savunanlar yoğun baskılar altındadır. Sosyalist işçiler «fişeklenmekte»dir. İşçi sendikaları sosyal demokrat partinin denetiminde tutulmaktadır. Ancak kapitalistlerle uyum halinde olan aristokrat işçilere fabrika ve işyeri yönetiminde yer verilmektedir. İşçi sınıfının ekonomik ve siyasi hareketini bastırmak için, fabrikaları, bir çeşit polis gibi çalışan «özel koruma ekipleri» beklemektedir. Herkesin telefonunu, özel hayatını dinlenip izlenmektedir. Caddelere yerleştirilen televiz-

yon kameralarıyla herkes gözetlenmektedir.

Bütün bunlar, İsveç'te insanları çeşitli ruhsal sorunlarla yüzyüze itmiştir. Yalnızlık, alkoliklik, esrankeşlik, boşanma, sinir hastalıkları ve intiharlar son yıllarda hızla yaygınlaşmıştır. Kısaca, sosyal demokrat iktidar kapitalizmin gelişmesine hizmet etmiştir. Ama insanların ekonomik, sosyal ve moral ihtiyaçlarını çözemiştir. Bu durum ücretlileri, halkı sosyal demokrasiden umidi kesmeye itmiştir. Üstelik, Komünist Partisinin bu iktidarı desteklemiş olması da olumsuz bir durum yaratmıştır. Sosyal demokrasinin günahları sosyalizme maledilmek istenmiş, burjuvazi sürekli olarak bunun propagandasını yapmıştır.

Bütün bunların sonucu, kitleler özellikle gençler, «Muhafazakâr» burjuva partilerine yeniden ümit bağlamaya başlamışlardır. Nitekim İsveç'te ilk kez oy kullanan 500 bin genç Muhafazakâr partilere oy vermiştir.

Böylece bu seçimlerden de burjuvazi yararlanmıştır. Şimdi burjuvazinin bir siyasi partisi iktidardan çekilmiş, onun yerini başka burjuva partileri almıştır.

emperyalist - kapitalist sistemin politikası haline gelmiştir. F. Almanya, İsveç, İngiltere, Portekiz ve diğer kapitalist avrupa ülkeleri buna örnektir. Faşizm, hatta klâsik muhafazakâr partiler, emperyalizmin artık avrupadaki politikasını yürütme gücünden yoksundur. Kaldı ki, ekonomik ve siyasal alandaki uygulamalarda, burjuvazinin çeşitli akımları temsil eden siyasal partileri arasında derin farklılıklar kalmamıştır. Muhafazakâr denen partiler de «Detant» ı kabul etmek zorunda kalmışlardır. Buna karşılık, sosyal demokrat partileri de gerektiğinde faşizmi aramayacak derecede işçi sınıfının sosyalist hareketine baskı uyguladığını göstermiştir. Bütün sosyal demokrat yönetimli ülkelerde işçi sınıfının ekonomik ve siyasal hareketi yoğun baskılar altındadır.

Bu durum, geçmişe bakıp, bugün sosyal demokratlarla ittifaklar kurmaya çalışmanın yanlışlığını göstermektedir. 1920 - 1930 yıllarında, emperyalist kapitalizm, içine düştüğü buhrandan çıkış yolunu faşist iktidar biçimlerinde görüyordu. Ve o zaman faşizm tehlikelerine karşı, faşist iktidarlara karşı sosyal demokratlarla «demokrasi için» cephe birlikleri, güç birlikleri, hatta ortak iktidarlar kurabiliyordu. Oysa bugün emperyalizm, buhranına faşist siyasal yönetimlerle değil bizzat, demokrat iktidarlara çözmeye çalışıyor. Emperyalizmin politikası haline gelen sosyal demokrasi ile emperyalizme, faşizme karşı ittifak kurmak mümkün olmaz.

Kaldı ki düzenin güçlü burjuva partileri olan sosyal demokrat partilerle yapılan işbirliğinden işçi sınıfı partileri daima zararlı çıkmaktadır. Sosyal demokratlar iktidarı alır almaz en yoğun baskıyı işçi sınıfı, sosyalist hareket üzerine kurmaktadır. Ayrıca, «demokrasi» uğruna sosyal demokrasiye verilen tavizlerle, sosyalist hareket teorik olarak da burjuva reformculuğuyla saptırılmak istenmektedir.

Bütün bunların yanı sıra, sosyal demokrat partilerden ümidini kesen geniş halk yığınları karşılığında teorik ve pratik olarak güç-

bulamamaktadır. Bu durum, bulamaz halk yığınlarının burjuvazinin eski muhafazakâr partilerine yeniden ümit bağlamalarına yol açmaktadır. Avrupa'daki durum bunun en açık örneğidir.

Bütün bunlar Türkiye için de geçerlidir. Türkiye'de de bugün, Faşizmin ne olduğu bilinmeden «faşizm geliyor» diye haykırılmaktadır. Böylece olmayan faşizme karşı sözde bir «demokratik cephe» adı altında kitleler CHP'nin peşine takılmak istenmektedir. Oysa burjuvazinin «demokrasi» lâfına bakıp işçi sınıfını burjuvazinin peşine takanlar geçmişte de ilk tokatı yiyenler olmuştur. Cumhuriyetin kuruluşu sırasında sosyalist hareket M. Kemal hareketinin peşine takılmış, Takrir-i Sükûn yasasıyla önce bunlar baskı altına alınmıştır. 1950'de bu defa Demokrat Partinin peşine takılmış, 1951 de DP sosyalist harekete yeni bir tırpan atmışlardır. Bu ders de yetmemiş, 12 Mart muhtırası verildiğinde Demirel'e kızan bazı sosyalistler muhtırayı alkışlamışlardır. Ama kurulan ilk hükümet en yoğun baskıyı sosyalistlere ve işçi sınıfına uygulamıştır.

Bugün de Ecevit CHP'si bir kısım sözde sosyalistlerin «umudu» olmuştur. Bunlar, sosyal demokrasiyi savunduğunu iddia eden CHP yöneticilerinin yakın geçmişteki iktidar deneyinde İskenderun, Ülker fabrikası gibi işyerlerinde sürekliliği tertiplemiş, Kıbrıs'da işgal politikası izlemiş, emperyalist sistemin başı Amerika ile ilişkilerini yeniden «düzeltmiş» olmasına bakmadan CHP'den demokrasi beklemektedirler. Bu sahte sosyalistler kendilerini kurtarmak için sosyalist hareketi burjuvazinin peşine takmaya çalışmaktadır. Fakat CHP yönetimi yarın iktidar olduğunda yine en yoğun baskıyı işçi sınıfı hareketi, sosyalist hareket üzerinde kuracaktır.

Bütün bunlar, günümüzün şartlarında gerçek sosyalistlere, işçi sınıfına daha büyük sorumluluklar yüklemektedir. Bu tarihi deneylerden ders alınmalı ve işçi sınıfının bağımsız sosyalist siyaseti oluşturulmalıdır. İşçi sınıfının, sosyalistlerin görevi budur.

İŞÇİ DAVASI

İŞÇİLER ... SENDİKALAR

RECEP
KÜREKÇİ

okuyucu mektupları

«BÖYLE BİR GAZETENİN VARLIĞINDAN DOLAYI KIVANÇ DUYUYORUM»

Dört - beş sayıdır ki gazetenizi okuyorum. Böylesine açık ve böylesine berrak bir gazeteyi ilk defa gördüğümü söylersem mübalağa etmiyorum. Bana göre başyazı ve diğer yorumlar gerçekten olumlu. Ne var ki gazetede bana göre yapılması gereken bir eksiklik EMEK - SERMAYE çelişkisine yeterince yer verilmiyor. Şöyle ki gazetenin sağ köşesinde kare içinde yazılanlar daha teorik şeylerdir. Bu köşeye günlük hayattan alınıp EMEK - SERMAYE çelişkisini kısa ve öz bir biçimde yazmak bençe çok yerinde olacaktır. Örneğin sendika niçin vardır, parti nedir, parti niçin kurulur ve EMEK Mİ değerli, sermaye mi vs. gibi kısa başlıklar-

la günlük problemlere yaklaşarak aynı zamanda eğitim biçiminde birşeyler yazılabilir kanısındayım.

Bunun ötesinde diğer sayfalarda Marksizmi içeren uzunca yazılara da yer verilmelidir. Yani demek istiyorum ki ikinci sayfa bir yazıya ayrılabilir.

SEVGİLİ İŞÇİ DAVASI gazetesinde gördüğüm kadarıyla diğer bütün yazılar, röportajlar, mizanpaj vs. çok doğru ve yerindedir. Böyle bir gazetenin varlığından dolayı kivanç duyuyorum. Ve de gerçekten sevinçliyim. Bu sis bulutu içerisinde sosyalizm için aydınlığı gösteren bir gazetenin yaşaması ve yaşatılması için sizleri kutluyor, benim yapabileceğim şeyleri bildirmenizi istiyorum.

M. Kurt
F. Almanya

«YUMRUĞU BİR YERE VURALIM»

Bizler İstanbul'dan bir grup işçileriz. İŞÇİ DAVASI gazetesinin 66 cı sayısını aldık. Ve çok iyi fikirler olduğunu öğrendik. Fakat mektuplaşma kısmında «davul aynı, davulun tokmağını vuran aynı» diye bir yazı vardı. Bizler bu yazıya karşı çıkıyoruz. Arkadaşımız faşist MC ile CHP'yi aynı sepete koymuş. Biraz insafsızlıktır. Bugün meclislerde DGM için yoğun bir çalışma vardır. MC partileri (başta) olmak üzere DP'de onlarla birleşti. Fakat faşist DGM'yi çıkaramadılar. Herhalde CHP'de MC ile bir olsaydı (kanun) çıkardı.

Bugün mecliste iki sol parti var. Biri CHP, öbürü TBP (Türkiye Birlik Partisi). Bu sayı artabilir, nitekim artmıştır. 1977 seçimlerinde beş-

birleşmesi karşısında acaba türk solu ne olur? Tabiki parçalanır. Yani demek istiyoruz ki, bugün CHP olmazsa acaba DİSK üyesi işçilere ne yapmazlar. Profilo işvereni Jak'ı mecliste CHP'mi savundu, yoksa AP'mi. İşçiyi kanunsuz grev yaptı diye AP suçlamadı mı? Bugün CHP olmazsa sol dernekler çalışabilir mi? Töb - Der bunun örneğidir. Yani demek istiyoruz ki hepimiz yumruğu bir yere vuralım. Bugün türk solunun temsilcisi CHP ve işçi - emekçi sınıfın tek temsilcisi de, tek lideri de Ecevit'tir. Biz bunu demek istiyoruz.

BAĞIMSIZ DEMOKRASİ İSTERİZ.
SOSYALİZM İÇİN ÖNDE GİDERİZ.

NE EZİLEN NE EZEN İNSANA
YARAŞIR BİR DÜZEN.

Bir grup işçi adına
A. Yarıgün

ZONGULDAK'TA MADEN İŞÇİLERİ UYARI DİRENİŞİ YAPTI...

İşçiler haklarına bir an önce kavuşmak istiyor!

(Foto: İŞÇİ DAVASI)

Geçen hafta Zonguldak Ereğli Kömürleri İşletmesi (EKİ)'nin bazı bölgelerinde maden işçileri ocaklara girmeyerek üretimi durdurdular.

İlk direniş **Gelik** ocağında başladı. 26 Ekim Salı akşamı 16 - 24 vardiyasında işçiler ocaklara inmediler. Bu ocağındaki direniş 2 gün sürdü. İkinci direniş **Kozlu** ocaklarında başladı, 28 Ekim Perşembe gecesi 23.30 dan sonra işçiler ocaklara inmediler. Kozlu bölgesinde bulunan **İncir harmanı, Uzunmehmet** ve **İhsaniye** bölümlerinde kömür üretimi tamamen durdu. Kozlu ocaklarında direniş 1 gün sürdü. Bu arada **Kilimli** ocağında da direniş görüldü. Kilimli ocağında çalışan işçiler Perşembe gecesi 23'den itibaren 12 saat süreyle üretimi durdurdular.

Direnışleri yatıştırmak için işveren vekilleri ile sendika yöneticileri büyük çaba harcadılar. İşçilere çeşitli vaatlerde bulundular.

«Uyarı» direnişinden sonra, Zonguldak Maden İşçileri Sendikası (ZMİS) yöneticileri işveren kanadını

suçladılar. Sendikacılar, bu direniş işverenin kışkırttığını ve tertip ettiğini ileri sürdüler. Buna karşılık, işveren vekilleri de direnişçi işçilere hitaben, «Tahriklere kapılmayın... Vatani - milleti düşünün» gibi basmakalıp nutuklar attılar.

Direnışler sırasında işçilerin davranışlarından hem işverene, hem de sendikaya karşı oldukları belli oluyordu. İşçiler 4 aydır elle tutulur bir sonuç çıkmayan toplu sözleşme görüşmelerinin uzamasını şiddetle kınıyorlardı. Çok ağır şartlar altında çalışan maden işçileri bu sözleşmeden bazı şeyler umuyorlardı. Ama henüz hiç bir olumlu belirti yoktu.

Maden işçileri arasındaki huzursuzluk ve hoşnutsuzluk, «İş bırakma» eyleminin çabucak yayılmasını sağlamıştı. Ancak, işçilerin eylem öncesinde gerekli hazırlığı yapmamış olduğu da belliydi. Ve bu nedenle direniş kolayca kırıldı.

(Maden işçilerinin son direnişleriyle ilgili röportaj ve yorum aşağıdadır.)

MADEN İŞÇİSİNİN SABRİ TÜKENİYOR

Zonguldak maden işçilerinin son «direnış» eylemi şu gerçekleri bir kere daha gözler önüne sermiştir :

• Maden işçileri mevcut çalışma ve yaşama şartlarından hoşnut değildir. Hoşnutsuzluk kömür üretimine en yakın kesimlerde daha da fazladır. Her an ölüm, yaralanma, hastalanma tehlikesi ile karşı karşıya olan maden işçileri sömürüldüklerini ve ezildiklerini gittikçe daha iyi anlamaktadır. Direnişin başını çekenler de «kazmacı», «domuzdamcı» gibi isimlerle çalışan gruplu işçiler olmuştur. Ve bu işçilerin durumu öteki le-

RÖPORTAJ

İŞÇİLER VE İŞÇİ DAVASI

Geçen sayımızın satışı sırasında söylenenleri kısa notlar halinde veriyoruz. Bu sözler işçilerin olaylar ve gazetemiz hakkındaki düşüncelerini yansıtan kısa deyişlerdir.

● Kozlu maden bölgesinde, işçilerin oturduğu bir kahvehanede gazete satılırken bir genç dört adet gazete satın aldı. Bunların ikisini işçilerin oturduğu masalara koydu. İşçiler gazetenin parasını vermek istediler. Genç parayı almayarak «alın okuyun» dedi.

● Yine bir kahvehanede gazete satılırken bir adam gazete satıcımıza seslendi ve «afirin oğlum, en iyisini sen yapıyorsun. Bizde de iki tane var. Onlar sadece lafazanlık yapıyorlar. Onları işçilerle bağ kurmağa teşvik ettimse de olmadı. Onlar sadece laf yapıyorlar. En iyisini sen yapıyorsun» dedi.

● Sosyal Sigortalar hastahanesinde bir işçi gazete olarak, arkadaşımıza «Bu gazeteye abone olmak istiyorum. Gazeteye gelmek istiyoruz, fakat yerini bilmiyoruz» dedi. Arkadaşımız kendisine gazetenin yerini tarif etti.

● Trende gazete satarken, gazetenin satışını devamlı engelleyen baş memur «Bu gazeteyi burada satamazsınız, sattırmam bunu» diyerek kompartımanda gazete satan arkadaşlarımıza bağırdı. Arkadaşımız satmaya devam edince «siz kime hizmet ediyorsunuz. DGM'nin işçi ile ne ilgisi var. DGM sizin gibileri temizlemek için» dedi. Bunun üzerine Şaban isimdeki işçi yanımıza gelip gazete aldı. Diğer işçiler de «satar, nasıl satamaz» diyerek tren memurunun hareketini tepkiyle karşıladılar ve gazete almaya başladılar.

● «DGM'ye hayır» diyerek gazete satan arkadaşımıza bir grup işçi şöyle seslendi : «Biz onu kapattık. Biz varken o çıkamaz» dediler.

● Kilimli maden bölgesinde çalışan bir işçi, çarşıda bizi gördü ve «bize niye gazete getirmiyorsunuz. Madem çekiniyorsunuz her hafta bize getirin 30 tane biz satalım» dedi.

İŞÇİ DAVASI muhabirleri, direnişe geçen maden işçileri ile yerinde görüşerek işçilerin isteklerini öğrendiler.

KOZLU - İHSANİYE İŞÇİLERİ

İŞÇİ DAVASI muhabirinin sorularına KOZLU - İHSANİYE işçileri şu cevapları verdiler:

Soru — Direniş nasıl başladı?

Cevap — Hiç bir işçi ocağa inmedi. Bir kısmımız iş elbiselerini giyerek, bir kısmımız da giymeden bekledik.

Soru — Direnişe nasıl karar verdiniz?

Cevap — Hepimiz karar verdik!

Soru — Direnişe kaç işçi katıldı?

Cevap — İlk vardiyada 2 bin işçi direnişi başlattı. Sonunda katılanlar 6 - 7 bini buldu.

Soru — Direnişin nedenlerini söyle misiniz?

Cevap — Toplu sözleşmenin uzaması... Gruplu işçilerin emeklilik süresinin kısaltılması... gibi nedenler.

Soru — Bu istekleri daha önce duyurmadınız mı?

Cevap — Daha önce çok söyledik, ama kimse dinlemedi.

Soru — Direniş nasıl sona erdi?

Cevap — EKİ müessese müdürü, Kozlu bölge müdürü, mühendisler ile sendikacılar geldiler. Söylentilerin asılsız olduğunu, direnişin zarara yol açacağını, haklarımızın verileceğini ifade ettiler. Bunun üzerine çalışmaya başladık.

Soru — Aranızda 1965 ve 1968 yılındaki direnişlere katılanlar var mı? O günkü direnişler neden olmuştu?

Cevap — Biz o zaman yoktuk. Ama yıllık izin ve hafta tatili hakkının gruplu işçiye tanınmaması yüzünden direniş olduğunu duymuştuk.

Soru — Sözleşme görüşmeleri neden Ankara'da yapıyor?

Cevap — İşveren yetkilileri ile Bakanlar Ankara'da olduğu için orada yapılıyor. Ama Zonguldak'ta olsa daha iyi olur. Daha tez biter.

Soru — Görüşmelerden haberiniz var mı?

Cevap — Hayır, haberimiz olmuyor. Sendikacılara sorunca, «İşverene ayıp olur» diye bize bir şey anlatıyorlar.

Soru — DGM'lere karşı yapılan işçi eylemlerini nasıl görüyorsunuz?

Cevap — Bize bu konuda bilgi verilmemi. Bu mahkemelerin faydalı mı, zararlı mı olduğunu bilmiyoruz.

Soru — İşverenler işçi ücretlerini yüksek buluyorlar. Ne dersiniz?

Cevap — Ben otuz senedir yer altında çalışırım. Neyim var? Bir de patronlara bakalım. O zaman belli olur, kimin yüksek ücret aldığı...

Soru — 1977 Genel seçimleri için ne diyorsunuz?

Cevap — Bugüne kadar işçiyi düşünen gelmedi. Bundan sonra da geleceğine inanmıyoruz.

KİLİMLİ İŞÇİLERİ

İŞÇİ DAVASI muhabirinin sorularına KİLİMLİ işçileri de şu karşılıkları verdiler :

Soru — Direniş nasıl başladı?

Cevap — İşçiler hep beraber pavyonları boşalttık. Baca ağzına kadar yürüdük. İlk başta aramızda değişik fikirler çıktı. Sonunda birlik olduk ve ocaklara girmedik.

Soru — Direnişin bir faydası oldu mu?

Cevap — Bize bazı vaatler yaptılar. Ama amirlerimize prim verdiler. Bizi yatıştırdıkları için bu primi vermişler.

Soru — Sizi yatıştırmak için ne yaptılar?

Cevap - Bizi zorlamadılar. «Girmezseniz yevmiyeniz kesilir, yazık olur» gibi konuştular.

Soru — Sözleşme görüşmeleri daha da uzarsa ne olur?

Cevap — Yine direniş olur.

Soru — Sözleşmeden ne kadar zam bekliyorsunuz?

Cevap — Bize 200 lira zam verseler bile az gelir.

Soru — Direnişler sırasında sendikacılar ne dediler?

Cevap — Sendika temsilcisi bize «sabırlı olun, çok hak alacağız» dedi. Biz de ona «bunların hepsi aldatmaca» diye karşılık verdik.

Soru — En çok hangi gazete okunuyor?

Cevap — Çeşitli gazeteler okunuyor. En çok HÜRRIYET okunur. Bazı yerlerini anlamıyoruz.

Soru — İŞÇİ DAVASI okuyor musunuz?

Cevap — Ara sıra okuyoruz.

ve bu işçiler durunca ocağı kısımlar da işlemez duruma düşmüştür.

● Direnişler sırasında işçilerin hem işveren vekillerinden, hem de sendika yöneticilerinden bazı istekleri olduğu görülmüştür. İşçiler sözleşmenin bir an önce bağlanmasını ve kendilerine yeni haklar tanınmasını istemektedir. Direnişler bu bakımdan bir «uyarı»dır. İsteklerine kulak tıkanması halinde maden işçilerinin daha kararlı eylemlere girişecekleri anlaşılmaktadır.

● Maden işçilerinin seslerini duyurma yönünden bu direniş yararlı olmuştur. Ayrıca direniş bazı eksikleri daha iyi görme fırsatını da getirmiştir. Direniş öncesinde daha ciddi ve hesaplı bir hazırlığın şart olduğu görülmüştür.

● Direniş, sermaye partilerinin işçiden yana olmadığını görmek bakımından da yararlı olmuştur. Sermaye partileri direniş olayını suskunlukla geçirtmişler ve işçileri destekleyen tek söz etmemişlerdir. Kendisini «işçiden, emekçiden yana» göstermeye çalışan CHP yöneticileri ise susmayı dahi becerememiş ve direnişi kınamaya yeltenmişler.

Maden işçileri direnmekte sonuna kadar haklıdır...

Maden işçileri kendi haklarını aramazsa kimsenin hareket geçeceği yoktur...

Maden işçileri, sendika yöneticilerini sözleşme konusunda sürekli baskı ve denetim altında tutmalıdır...

Maden işçilerinin sömürülmesinin ve ezilmesinin temel nedeni kapitalist sistemdir. Maden işçilerinin asıl hedefi bu sömürü sistemini değiştirmek olmalıdır...

RECEP KÜREKÇİ

GAZETENE SAHİP OL

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Şengül Karademir / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 TL. yıllık: 50 TL. / Yabancı ülkeler için abone ücreti üç katıdır / Dizgi: BAŞARAN Matbaası / Baskı : UFUK Matbaası / Telefon : 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.